

Kulturdepartementet

Yttrande över utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Bakgrund

Svenska ILO-kommittén har genom remiss den 20 juni 2019 (Ku2019/01308/RS) ombetts att yttra sig över utkastet till lagrådsremiss *En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket*. ILO-kommittén har tidigare yttrat sig (69/2017) över promemorian *Konsultation i frågor som rör det samiska folket* (Ds 2017:43).

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att en ny lag ska införas om konsultation i ärenden av särskild betydelse för samerna. Konsultationsordningen ska ge samiska företrädare en förbättrad rätt till delaktighet i beslutsprocesser. Syftet med konsultationer är att främja det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter. Föreskrifter om samrådsskyldighet i andra lagar föreslås gälla oberoende av den nya lagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

Utkastet till lagrådsremiss innehåller ett avsnitt om vissa folkrättsliga regler om bl.a. konsultation med urfolk. I avsnittet redogörs för att ILO:s konvention (nr 169) om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder innehåller föreskrifter som har bäring på staters skyldighet att konsultera eller samråda med urfolk i frågor som rör dem. Det redogörs vidare för att Sverige inte har tillträtt konventionen och därmed inte är bundet av dess bestämmelser.

I utkastet till lagrådsremiss anges vidare att regeringen i samband med den allmänna ländergranskningen under FN:s råd för

mänskliga rättigheter har aviserat att den arbetar i riktning mot att tillträda konventionen, samtidigt som ett tillträde ytterst är en fråga för riksdagen att besluta om.

Någon analys av förslagen i utkastet till lagrådsremiss i förhållande till relevanta artiklar i ILO:s konvention (nr 169) eller hur de eventuellt skulle kunna påverka en framtida ratifikation av denna eller hur förslagen förhåller sig till det angivna pågående arbete i riktning mot att tillträda konventionen görs inte.

Såsom ILO-kommittén också lyfte fram i sitt remissvar över Ds 2017:43 kan det upplysningsvis noteras att kommittén i september 1999 yttrade sig till Jordbruksdepartementet över betänkandet *Samerna - ett ursprungsfolk i Sverige* (SOU 1999:25). I yttrandet (11/99) anges bland annat att kommittén inte har några invändningar mot utredarens bedömning att Sverige skulle kunna ansluta sig till konventionen, dock inte förrän ett antal åtgärder som rör främst samernas rätt till mark har genomförts.

Svenska ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén välkomnar att utkastet till lagrådsremiss uppmärksammar den av Sverige icke ratificerade ILO-konventionen (nr 169) om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder.

ILO-kommittén konstaterar att Sverige inte har tillträtt konventionen och därmed inte är bundet av dess bestämmelser.

Kommittén anser dock att det hade varit önskvärt om utkastet till lagrådsremiss hade innehållit en analys av förslagen i förhållande till ILO:s konvention (nr 169) och hur de eventuellt skulle kunna påverka en framtida ratifikation.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande Per Ewaldsson, ledamöterna Catharina Nordlander, Barbro Köhler Krantz, Niklas Beckman, Oscar Ernerot, Ellen Nygren och ersättarna Ola Brinnen och Anders Jonsson.

Närvarande har även varit Linnéa Blommé, Annette Elfborg, Hanna Svensson och adjungerade Claudia Jiménez Guala från sekretariatet, ersättaren Sophie Silverryd samt experterna Atosa Anvarizadeh och Mira Hjelm Östh.

Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

För Svenska ILO-kommittén

Per Ewaldsson
Ordförande

Linnéa Blommé
Sekreterare